

Koniec wojny domowej w Hiszpanii

przedmiotem narad francusko-niemieckich

PARYŻ. Według informacji przenikających z francuskiego M.S.Z. w ciągu rozmów przeprowadzonych we wtorek i środę przez min. Ribbentropa, omówiono dość obszernie sprawy hiszpańskiej oraz francusko - niemieckiej współpracy ekonomicznej. Inne kwestie traktowane były ogólnie.

Co się tyczy problemu hiszpańskiego, to min. Ribbentrop miał zająć stanowisko, że należy czynić wszystko, ażeby jak najspieszniej zakończyć wojnę domową. Ribbentrop nie ukrywał sympatii rządu niemieckiego, wobec gen. Franco.

Co się tyczy francusko - niemieckich stosunków gospodarczych, to postanowiono podjąć rokowania, w celu powiększenia francusko - niemieckich obrotów handlowych.

W ciągu tutejszych rozmów stwierdzono, zarówno ze strony niemieckiej jak i ze strony francuskiej, że deklaracja nie jest sprzeczna z osią Berlin - Rzym i układem francusko - niemieckim.

Min. Bonnet zwrócić się miał do Ribbentropa z zapytaniem, co do gwarancji dla granic Czecho - Słowacji. Min. Ribbentrop odpowiedział, że Niemcy są gotowe gwarancję taką udzielić

dopiero, jeżeli podobną decyzję powezmą państwa sąsiadujące z Czecho - Słowacją.

Wszystkie informacje z kół zbliżonych do rządu stwierdzają, że w rozmowach min. Rib-

bentropa i min. Bonneta nie poruszono sprawy kolonialnej. Min. Bonnet miał jedynie stwier-

dzić, że stanowisko rządu francuskiego w tym względzie zostało określone.

Niemcy nie otrzymają kolonii

Anglia obmyśla nowe zasady etyki kolonialnej

LONDYN. W Izbie Gmin odbyła się wczoraj debata kolonialna nad wnioskiem posła Labour Party Noel Barkera tej treści:

„Izba Gmin stwierdza, że nie może nastąpić oddanie terenów kolonialnych czy też mandatowych bez zgody mieszkańców i że w razie osiągnięcia ogólnego układu pokojowego, należy zawrzeć umowę międzynarodową, na podstawie której system mandatowy rozciągnięty będzie na wszystkie terytoria kolonialne, które nie dojrzały jeszcze do samorządu, z tym zastrzeżeniem jednak, że równe prawa gospodarcze będą przyznane na tych terytoriach obywatelom wszystkich państw sygnatariuszy i że głównym celem polityki kolonialnej będzie dobrobyt i postęp ludności tubylczej“.

Posel Barker domagał się wprowadzenia nowych zasad do polityki kolonialnej na podstawie których wielkie mocarstwa kolonialne zrezygnują z wyłączności w eksploatacji terenów kolonialnych kosztem innych mocarstw.

Da się to uzyskać, jeśli Anglia rozszerzy system mandatowy na wszystkie swoje kolonie i dopuści inne państwa do równości gospodarczej w koloniach i w ten sposób wprowadzi nowe zasady etyki kolonialnej.

Następny mówca konserwatywny poseł Ponsoby sprzeciwił się oddaniu Niemcom jakichkolwiek kolonii.

W imieniu rządu odpowiedział minister kolonii Mac Donald. Przyznał, że niepewność co do przyszłości niektórych ko-

lonii angielskich powinna być raz na zawsze rozwiązana. Stwierdził więc, jako fakt niezbity, że w chwili obecnej nie ma w Anglii nikogo, kto by się zgodził na odstąpienie jakiegokolwiek innego państwu terytoriów kolonialnych lub mandatowych, bę-

dących w posiadaniu Anglii.

Rząd podziela pod tym względem powszechnie wyrażoną opinię Izby, co więcej ludność zamieszkująca te terytoria ma pewne prawa zagwarantowane traktatami i interesy jej muszą być zabezpieczone.

Olbrzymie afery w intendenturze

zostały wykryte na terenie Związku Sowieckiego

MOSKWA. Olbrzymie nadużycia w intendenturze czerwonej armii wykryto zarówno w Moskwie, jak na prowincji.

Straty poniesione wskutek defraudacji i kradzieży w r. 1937 przekraczają 18 milionów rubli, a w pierwszym półroczu 1938 — 8 mil. rubli.

Prawie we wszystkich większych garnizonach sowieckich,

personel intendentury systematycznie rozkradał mienie państwowe. Ponadto ogromne transporty rozmaitych artykułów uległy zepsuciu z powodu wadliwego transportu i obsługi.

Naprz. do Leningradu skierowano transport orzechów z Gruzi na sumę 1.125.000 rubli, unieruchamiając tym samym na pewien czas transport artyku-

łów pierwszej potrzeby.

Do Chabarowska nadesłano specjalny gatunek kleju, zupełnie dla wojska niezdatnego. Aszhabad otrzymał wielki transport łóżek bez siatek i t. p.

W związku z wykryciem tej wielkiej afery aresztowany został nadinspektor intendentury czerwonej armii Rozin oraz kilkunastu wyższych urzędników.

Japończycy przerwali ofensywę

i czekają na swego sprzymierzeńca -- mrozy

CZUNGKING. Według oświadczenia namiestnika chińskiej prowincji Kansu gen. Chu-szao-liang, złożonego wczoraj w stolicy prow. Langchow, ofensywa japońska podjęta w prow.

Szensi w kierunku prow. Kansu została przerwana.

Gen. chiński przypuszcza, że Japończycy zamierzają zaczekać na nastanie mrozów, by po tym przeprowadzić się przez Żółtą Rzekę. Z frontu donoszą, że Japończycy po zajęciu Kiu-kiang obecnie opanowali także Kuchan.

Z odcinka bojowego na południe od Kantonu donoszą o dal-

szym posuwaniu się Japończyków w kierunku południowym. Pod osłoną okrętów wojennych oraz korzystając z poparcia przez kilkadziesiąt samolotów bojowych, Japończycy zajęli miasto Kongmoon na zachodnim brzegu Rzeki Zachodniej.

Wojska chińskie zajęły umocnione pozycje na bezpośrednim przedpolu Kantonu pomiędzy Rzeką Zachodnią i Wschodnią.

Konferencja Okrągłego Stołu

Wezmą w niej udział Arabowie -- banici?

LONDYN. Minister Kolonii Malcolm MacDonald w odpowie-

dzi na interpelację w Izbie Gmin stwierdził wczoraj, że

przygotowania do konferencji londyńskiej między Żydami a Arabami palestyńskimi postąpiły o duży krok naprzód.

Dotychczas zaproszenie wysłania przedstawicieli do Londynu przyjęły rządy Egiptu, Iraku, Arabii, Transjordanii i agencji żydowskiej. Zaproszenie zostało wysłane także do króla Jemenu.

Co się tyczy możliwości udziału przedstawicieli Arabów palestyńskich minister oświadczył, że rząd angielski gotów jest dopuścić do udziału w konferencji każdego wybranego przedstawiciela Arabów, nie wyłączając osobistości objętych banicją.

Wszyscy deportowani Arabowie mający uczestniczyć w konferencji Okrągłego Stołu będą zwolnieni pod warunkiem, że nie wrócą do Palestyny.

Starcia arabsko-angielskie

JERUZOLIMA. Wczoraj doszło w okolicach Jerozolimy do starcia między wojskiem brytyjskim a aktywistami arabskimi, w którym poległo dwóch Arabów, a dwóch zostało rannych.

Po stronie brytyjskiej odniósł rany jeden żołnierz.

W pobliżu miejscowości Suba dwóch lotników brytyjskich zostało rannych w czasie przymusowego lądowania samolotu.

Odcięta noga pacjentki pod drzwiami mieszkania

Miejscowość Czeladź koło Sosnowca ma makabryczną sensację. W szpitalu tamtejszym jednej z pacjentek amputowano nogę powyżej kolana i umieszczono ją w kostnicy. Zdumienie ogarnęło sanitariusza szpitalnego, gdy w ubiegły poniedziałek stwierdził, że noga znikła.

Zawiadomiono o wypadku po-

licję, która w ciągu kilku godzin zagadkę wyjaśniła. Okazało się, że nie wykryty sprawca skradł nogę i położył ją przed drzwiami pewnego mieszkania przy ul. Bocznej.

Policja zapytała właścicielkę o pochodzenie nogi. Właścicielka przypuszcza, że ktoś dokonał tego z zemsty.

Powstańcy znów zbombardowali parowiec angielski w porcie Alicante

LONDYN. Parowiec angielski „Lake Geneva“ został zbombardowany przez samoloty powstańcze gen. Franco w porcie Alicante. Parowiec jest poważnie uszkodzony, załoga natomiast wy-

szła bez szwanku. Należy nadmienić, że parowiec był ostrzeliwany przez hiszpańskie okręty powstańcze w październiku b. r. w pobliżu Barcelony.

Lord Eden w „Białym Domu“ z wizytą u prez. Roosevelta

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt na zapytanie jednego z dziennikarzy podczas konferencji prasowej w Białym Domu czy były minister spraw zagranicznych W. Brytanii Lord Eden odwiedzi go podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych, oświadczył, iż będzie rad-

go widzieć u siebie, chociaż nie jest przygotowany żaden program wizyty byłego ministra spraw zagranicznych Anglii.

Roosevelt wyraził przypuszczenie, iż Eden odwiedzi go podobnie jak i inni członkowie parlamentu angielskiego, odwiedzający Stan Zjednoczone.

Co dostaje się w Ameryce za centa?

Zycie w Nowym Jorku nie jest o wiele droższe niż u nas

Bardzo często słyszy się, że Ameryka jest drogim krajem, a Nowy Jork najdroższym miastem na świecie. Jest w tym jednak wiele przesady, jak we wszystkim, co opowiada się o Ameryce. Nowy Jork nie jest wprawdzie najtańszym miastem na świecie, ale daleko mu do miasta najdroższego.

Najdrobniejszą monetą amerykańską jest „copper”, moneta jedno-centowa. Gdy zapytacie Amerykanina, co można kupić za centa, nie potrafi na to odpowiedzieć. Cent przecież jest setną częścią dolara, a wszystko liczy się tutaj na dolary. Jednakże są przedmioty, które można dostać już za centa. W automatach umieszczonych na stacjach kolei podziemnej można za centa otrzymać mały kawałek czekolady lub gumę do żucia. Trudno jednak znaleźć inne przedmioty, które kosztują centa. Gazety kosztują od 2 do 3 centów, a gdy człowiek wchodzi do domu towarowego, musi mieć przy sobie co najmniej 5 centów, jeśli zamierza coś kupić.

Za 5 centów, które zwie się tutaj „nicklem”, można już dostać wiele przedmiotów. Za 5 centów można oczyścić obuwie na ulicy, 5 centów kosztuje filiżanka wspaniałej kawy, szklanka mleka, doskonałe jabłko kalifornijskie, szklanka soku pomarańczowego, lub pomidorowego. Za 5 centów można koleją podziemną przejechać się z jednego krańca Nowego Jorku na drugi, lub przejechać się po porcie moto-

rówką. Również rozmowa telefoniczna kosztuje 5 centów, a w wielkich domach towarowych jest wyłożona olbrzymia ilość przedmiotów, które dostaje się za „nickla”, oraz wiele pięknie wydanych pism amerykańskich kosztuje tylko 5 centów.

Za 10 centów t. zw. „dime” można otrzymać kanapkę, których wybór jest olbrzymi, mały bochenek chleba, parę serdelków, puszkę kompotu, koktail ilość przedmiotów w domu towarowym kosztuje 10 centów. Za 15 centów można już otrzymać dobre śniadanie, a za 30, 35 dostaje się w małej chińskiej restauracji doskonały obiad.

Rozrywki są drogie. Kto jednak nie pragnie przestąpić wieszorem progu olbrzymiego kina, gdzie bilet kosztuje conajmniej dolara, może po południu w kinie na Broadwayu obejrzeć dwa pełne filmy za 15 lub 20 centów, a w teatrach ludowych, które w odróżnieniu od teatrów na Broadwayu wystawiają tylko sztuki na pewnym poziomie, można otrzymać miejsce siedzące za 25 centów. Również i o cudzoziemcach nie zapomina Nowy Jork. Jeśli ktoś przyjeżdża do Nowego Jorku i nie zna angielskiego, może uczyć się języka bezpłatnie, ponieważ przy każdej szkole powszechnej są wieczorowe bezpłatne kursy języka angielskiego.

Pomimo to Nowy Jork nie jest tanim miastem. Najdroższe jest tutaj mieszkanie. W kraju,

w którym aparat radiowy można otrzymać za 5 dolarów, a od 50 wzwyż porządne auto, tanie mieszkanie jest jeszcze ciągle nierozwiązany zagadnieniem. Ładne dwupokojowe mieszkanie w lepszej dzielnicy kosztuje przeciętnie 80 dolarów miesięcznie, a bardzo skromny pokój w starym domu bez windy i po wietrze kosztuje 25 dolarów.

BAJKA O KULTURZE MIESZKANIOWEJ.

Wiele się mówi o kulturze mieszkaniowej w Ameryce. Jest to tylko bajka. Większość małych mieszkań nie posiada łazienki. Posiada natomiast kuchnię elektryczną, która nie świeci czy stością. Mieszkania nowojorskie należą bowiem do najbrudniejszych na świecie. Najbogatsi ludzie pozwalają sobie na luksus posiadania służącej, dla większości, która przez cały dzień pracuje, mieszkanie jest sprawą „podrzedną”. Istnieją oczywiście w Nowym Jorku komfortowe małe mieszkanie. Ale czynsz tam jest tak wielki, że w Europie za te pieniądze można zająć całe domy.

Tanie jest natomiast to wszystko, co ma jakiś związek z oświatą. Książki kosztują bardzo mało, w każdym miejscu są pu-

bliczne biblioteki, do których każdy ma dostęp, odbywa się mnóstwo wykładów i odczytów. Podróż z Nowego Jorku do Los Angeles kosztuje 37 dolarów wraz z obiadami. Złożenie nowego aparatu telefonicznego kosztuje w Nowym Jorku 3 dolary. Za dolara można otrzymać parę damskich pantofli. Tylnie też kosztuje reperacja obuwia. Gdy więc obuwie się nis-

czy, kobiety wolą wyrzucić stare i kupić nowe, niż oddać do szewca do reperacji. Nauka prowadzenia samochodu kosztuje 5 dolarów, tyle też wynosi kara za pozostawienie auta w miejscu niedozwolonym.

Jeśli więc ktoś potrafi się odpowiednio urządzać, zdoła jakoś wcale znośnie żyć w tym „najdroższym mieście świata” nawet gdy skromnie zarabia.

Pan Prezydent składa do puszek dar na gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych. Kwestarzem jest min. Kościalkowski.

„Gorące serca zwalczą mróz“

Całe społeczeństwo musi wziąć czynny udział w akcji pomocy najbiedniejszym

(r.) Z nadejściem miesiąca zimowych społeczeństwo podejmuje akcję „Pomocy Zimowej“.

Ma ona w Polsce duży rozmach i obejmuje wszystkie społeczeństwa. Do apelu: „pomóż bliźniemu“, stają zarówno Rząd i Armia, przemysł i handel, robotnicy i studenci, inteligencja, pracująca i włościanie. Wśród tłumów, zalegających chodniki, z puszkami w ręku kwestowali ministrowie. W pobliżu gmachu Prezydium Rady Ministrów premier Składkowski, przed ministerstwami — ministrowie, koło ratusza Prezydent Miasta. Na każdym rogu, na każdej ulicy, uliczce, czy zaułku, uwijają się studenci, młodzież szkolna, kupcy, przemysłowcy. Urzędnicy państwowi, komunalni, prywatni, zorganizowali zbiórki w urzędach, sklepach, teatrach. Nawet w operze, gdy słuchacze zachwyceni piękną arią oklaskują wykonawcę, wśród krzesel i w łóżach pojawiają się, jak spod ziemi wyrosłe postacie: wytworne pary, z puszkami kwestarski mi w ręku.

Wśród rozbawionych słuchaczy opery nagły błysk przypomnienia o tych, którzy nie mogą słuchać arii, nie mogą się bawić, ani śmiać się, bo w domu (o ile go mają) zimno, głodno, i smutno. Więc do puszek sypią się monety, każdy daje, ile może, ale daje bez namysłu, spontanicznie.

Najwięcej zbierają kwestujący malcy ze szkół. Kiedy usłyszy się „proszę pana na pomoc zimową dla bezrobotnych“ — do puszek małego kwestarza spa-

da moneta. Ich głosy, upominające się o datkę przypominają ich rówieśników, głodnych i źle odzianych i ta dziecięca solidarność jest najlepszym przykładem dla wszystkich. Przykład udziela się innym.

Przez cały kraj płynie wymowne hasło „gorące serca zwalczą mróz“.

Wzruszający jest widok bezrobotnego, który stoi przy ciężarówym samochodzie, wyladowanym takimi objawami „dobroci“, jak palta, kurtki, buty. Nie czuje się już zapomnianym, widzi już swe dzieci w ciepłych ubrankach, uśmiechnięte, idące na obiad do jadalni, zorganizowanej i zaopatrzonej braterskim wysiłkiem rodaków. W oczach nieraz załśni łza cichej wdzięczności.

Premier, kwestujący na ulicy Warszawy, uczeń, urzędnik i robotnik, żołnierz w koszarach, wszyscy współdziałający w bra-

terskiej akcji samopomocy stają się w tej chwili symbolem po partej czynem ofiarności jednostki narodowej. Naród Polski może i musi stanąć ramię przy ramieniu, gdy tego wymaga wielki cel — pomoc bliźniemu.

Spoleczeństwo polskie najsilniej odczuwa więź wspólnoty społecznej dlatego właśnie, że na ziemiach polskich najdłużej toczyła się wojna, najbardziej wstrząsając przez swe skutki solidarność społeczną. Niesienie pomocy bezrobotnym, pozbawionym dobrodziejstwa pracy, znalazło tym żywszy oddźwięk wśród społeczeństwa polskiego. Zbiórka zeszłoroczna na „Pomoc Zimową“ zgromadziła 36 milionów 86 tysięcy złotych.

Ta ofiara społeczna nie będzie datkiem bezpowrotnym. Ten wysiłek narodu zwróci się społeczeństwu przez wytworzenie nowych wartości gospodarczych i społecznych.

Na zdjęciu — fragment z dziecięcej zabawy choinkowej, urządzanej dnia 6 grudnia w sali Rady Miejskiej Warszawy dla dzieci pracowników miejskich.

Najpierw się kłócili a po tym urządzili strzelaninę

Do policji w Międzyzlesiu zgłosił się Marian Jędrzejewski, mieszkaniec wsi Las, gm. Zagórz, i zameldował, że we wsi Las napadli go bracia Franciszek i Stanisław Kolasa, mieszkańcy tejże wsi. Stanisław Kolasa uderzył Jędrzejewskiego tępym narzędziem w twarz, a gdy ten zwał się na ziemię, Franciszek

Kolasa wystrzelił do niego z rewolweru. Kula jednak chybiła. W czasie szamotania Kolasowie ukradli Jędrzejewskiemu 25 zł. Kolasów zatrzymano. Wszyscy trzej znani są policji jako miejscowi awanturnicy. Policja wszczęła dochodzenie, które ustali na jakim tle powstała bójka.

Poniósł śmierć na miejscu przygnieciony drzewem robotnik

Przy wyrębie drzewa w lesie państwowym pod Chylinią miał miejsce tragiczny wypadek, którego ofiarą padł młody robotnik leśny Leon Szuta. Mianowicie jedno z wyrąbywa-

nych drzew padło na Szutę, który nie spostrzegłszy groźnego mu niebezpieczeństwa nie zdążył w porę usunąć się i został przygnieciony, ponosząc śmierć na miejscu.

HUMOR.

W SĄDZIE

— Dlaczego oskarżony popełnił defraudację?

— Miałem dostać posadę kasjera, panie sędzio, ale trzeba było złożyć przy tym kaucję.

Na zdjęciu — Moment powitania ministra Spraw Zagranicznych von Ribbentropa przez ministra Spraw Zagranicznych Francji Bonneta na dworcu kolejowym w Parwzu.

1914 TADEUSZ RYŚ 1918

PRZEZ KREW: ŁZY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Było to w roku 1914. Młody major austriacki von Merizzi, adiutant wielkorządcy Bośni i Hercegowiny, pozostawał na służbie wywiadu rosyjskiego. Spiskowcy młodoserbscy wysłedzili działalność majora. Do majora przybył wysłannik spiskowców i okazał mu dowody jego działalności szpiegowskiej. Za cenę milczenia zażądał by major zamordował znenawidzonego przez lud serbski namiestnika. Major nie wykonał rozkazu spiskowców, zniecierpliwiony przewodca ich, Milan Czabrinowicz posłał do niego swą narzeczoną, Polkę, Anielę Grywińską, która współpracowała z rewolucjonistami. Grywińska zażądała wykonania ultimatum, ale von Merizzi podstępem uciekł za granicę i porwał ze sobą Polkę.

Do Sarajewa nadeszła wiadomość o mających odbyć się w czerwcu 1914 roku manewrach nad granicą austriacko-serbską. Na manewry przybył również austriacki następca tronu arcyksiążę Franciszek, Ferdynand Milan Czabrinowicz zwołał zebranie czołowych spiskowców serbskich, by omówić sprawę zamachu na arcyksięcia. W zebraniu uczestniczył między innymi, Gawryło Princyp.

Na zebraniu postanowiono wykonać zamach. Naczelnik organizacji terrorystów młodoserbskich, szef sztabu serbskiego, Apis zatwierdził projekt zamachu.

Arcyksiążę Franciszek, Ferdynand udał się na manewry do Bośni i Hercegowiny, mimo iż uprzedzono go, że spiskowcy młodoserbscy przygotowują zamach. Terrorysta Gawryło Princyp zdołał celnym strzałem zamordować Arcyksięcia i jego małżonkę. Policja wykryła spiskowców i skutych w kajdany odprowadzono do więzienia.

Aniela zdołała zbiec z domu von Merizziego i przybyła do Belgradu skąd udała się pociągiem do Sarajewa. Ale w drodze zaskoczyły ją wielkie, dziejowe wydarzenia.

Na dworze cara chłop sybirski Rasputin zdołał swą siłą hipnotyczną wyleczyć następcę tronu.

Dzięki temu zyskał niezwykły wpływ na Czarę i Carycę i nietykalność, którą wykorzystywał, dla brania łapówek i orgii rozpustniczych.

Hrabia Ignatiew, pułkownik carski wyrzucił ze swego mieszkania Rasputina, którego zastał w sypialni swojej małżonki. Chłop sybirski zemścił się, i hrabia został wysłany do Belgradu jako atache wojskowy. Tam rozszedł się z żoną, która wróciła do Petersburga. Po wypadkach w Sarajewie wrócił Ignatiew do Petersburga i w pociągu spotkał się z Anielą, którą pokochał od pierwszego wejrzenia. Jechali tym samym przedziałem do Sarajewa.

Dworzec w Sarajewie był pełen policji, żandarmerii i wywiadowców, wobec tego hrabia Ignatiew skłonił Anielę, by udała się w dalszą drogę.

Aniela dowiedziała się w Krakowie o śmierci swej matki; zrozpaczona zgodziła się na propozycję hrabiego i udała się z nim do Petersburga.

Minister spraw zagranicznych Austro-Węgier, hrabia Berchtold otrzymał wiadomość o zamachu na arcyksięcia w Sarajewie. Postanowił zamach ten wykorzystać, dla ostatecznej rozgrywki z Serbią. Ale jego podsekretarz stanu przypominał mu, że cesarz Franciszek Józef przeciwstawił się próbom wojennym.

Stary cesarz Franciszek Józef po powrocie z pogrzebu Franciszka Ferdynanda pozostał sam zamysłony w swoim gabinecie. Nagle ktoś zapukał do drzwi.

Po zamachu sarajewskim hrabia Berchtold, min. spraw zagranicznych Austro-Węgier postanowił wykorzystać sytuację, dla zniweczenia Serbii. Udał się do cesarza Franciszka Józefa, przekładając mu do podpisu list do Kaisera, proponując wspólną akcję. Cesarz odparł, że nie położy swego podpisu pod dokumentem który oznacza wypowiedzenie wojny.

Hrabia Berchtold milczał przez chwilę. Hm, ten staruszek okazał jednak dużo charakteru i siły woli, potrafi zdobyć się na stanowczość. Zerwać, podrzeć list do kaisera Wilhelma? Nie, minister spraw zagranicznych tego nie uczyni. Co prawda monarcha decyduje w sprawach wojny i pokoju, ale Berchtold nie ugnie się, nie ustąpi. Zmusi starego cesarza, by podpisał list. Ale w jaki sposób dopiąć tego?

— Wobec różnicy zdań, zechce Wasza Cesarska Mość przyjąć moją dymisję — powiedział ostrym, podniesionym głosem. — Poność odpowiedzialność za politykę zagraniczną naszego państwa, a jako jej kierownik nie zgodzę się na żaden akt, który oznaczałby pomniejszenie naszego prestiżu w oczach całej Europy... Czemu Wasza Cesarska Mość wzbrania się okazać swoje wzburzenie w liście do Kaisera Wilhelma? Teraz chodzi wszak tylko o naszą współpracę z Niemcami...

— Wilhelm jest usposobiony wojowniczo — odrzekł Franciszek Józef — Gdyby tak przegrał wszystkie wojny, jak ja, nie byłby tak wojowniczo usposobiony. Nie ma doświadczenia w wojnie i nie wie, jakie to będzie miało skutki dla jego kraju...

— W sprawie wojny możemy zdecydować się po otrzymaniu odpowiedzi kaisera Wilhelma — traci hrabia Berchtold cierpliwość — Jestem głęboko przekonany, że w Berlinie oczekują już naszego stanowiska...

— Proszę przeczytać mi list! — zmrużył cesarz oczy.

Minister przeczytał list. Cesarz długo namyślał się, po czym powiedział:

— Proszę podać mi pióro...

Twarz hrabiego rozjaśniła się. Zbliżył się szybko do biurka, w obawie by cesarz nie rozmyślił się, podaje monarsze pióro, podsuwając mu zarazem list.

Drżącą dłonią podpisał stary cesarz list. Czy wiedział w tej chwili, czy zdawał sobie sprawę, że podpisuje wyrok śmierci na dziesięć milionów ludzi? Czy wiedział, czy zdawał sobie sprawę, że podpisuje wyrok śmierci na swoją monarchię?

O, gdyby cesarze i władcy byli prorokami, i to nie fałszywymi prorokami!... Iluż to nieszczęść uniknęła by ludzkość!

Nazajutrz udał się do Berlina austriacki radca ministerialny Hoyos. Ma własnoręcznie oddać list niemieckiemu kaiserowi od austriackiego cesarza.

Hrabia Berchtold miał rację. Wilhelm II przeczytał ten list z wielką satysfakcją, spodobały mu się słowa o „izolacji Serbii”. Takiej okazji oczekiwał niemiecki kaiser już od wielu lat! Dwadzieścia sześć lat rządzi swoim krajem, jeszcze dotąd żadną wojną nie kierował. A marzy przecież o tym, by odegrać rolę Napoleona XX-go wieku!

Jakże może stać się Napoleonem, skoro nie prowadzi wojny?

Ukończył już 55 lat, jest najpopularniejszym władcą Europy, kaiserem potężnego mocarstwa, pragnie nieśmiertelności Napoleona, czemu więc nie ma wykorzystać takiej okazji, jak zamach w Sarajewie? Nie każdego dnia zostaje zamordowany arcyksiążę!

O morderstwie w Sarajewie dowiedział się, bawiąc na manewrach swej floty wojennej w kanale Kilońskim; manewry natychmiast przerwano. Niemiecki kaiser wrócił do Berlina. Tego samego dnia nakreślił własnoręcznie na marginesie jakiegoś aktu znamienne słowa:

Teraz albo nigdy!

Tego samego dnia otrzymał również kaiser Wilhelm depezę od swego kuzyna, cara Mikołaja II. „Willi, uczyn wszystko, by powodu głupiego strzału w Sarajewie nie dopuścić do wojny między Serbią a Austrią”.

Niemiecki kaiser przeczytał depezę z uśmiechem ironii. Tak kuzyn jest naiwnym człowiekiem! Ale pragnie zachować pozory: odpowiada więc, że nie ma zamiaru mieszać się do konfliktu między Austro-Węgrami a Serbią, i jego zdaniem należy sprawę przekazać do trybunału międzynarodowego w Hadze.

I w dowód tego, że „sprawa ta nie obchodzi go”, wyjechał na spacer jachtem do norweskich fiordów. W czasie, gdy swemu sztabowi polecił czynić gorączkowe przygotowania do wojny, udał się kaiser na wycieczkę, by podziwiać piękno norweskich wybrzeży...

Z jakąż rozkoszą przeczytał list starego cesarza Franciszka Józefa! Dziwi go to bardzo, że stary cesarz odważył się podpisać list tej treści...

„Oby tylko nastroje wojenne w Austrii nie osłabły” — obawia się Wilhelm. Gdy otrzymał list

CZYTAJCIE

Świat
Przygód

od swego ambasadora w Wiedniu, von Czirsky'ego, który zdaje relację ze swoich zabiegów celem złagodzenia konfliktu między Serbią i Austrią — nastrożyły się brwi kaisera, z gniewem odnotował na marginesie raportu:

— Kto go o to prosił? Co go to obchodzi? Czemu tak walczy o pokój? Potym, gdy sprawa przyjmie zły obrót, powiedzą, że to nasza wina... Należy z Serbami jak najszybciej skończyć!

Po otrzymaniu listu od cesarza, zwołał kaiser Wilhelm radę koronną w Potsdamie. Na posiedzeniu rady oświadczył Wilhelm kategorię, rozkazującym tonem:

— Trzeba Serbom postawić takie warunki, aby ich w żaden sposób nie mogli przyjąć. Wtedy Austria będzie zmuszona wypowiedzieć Serbii wojnę... Wojna nie będzie lokalna, Rosja tego nie przemilczy, a wtedy... Wtedy pchniemy naszą armię na Rosję...

Niemiecki kaiser marzy o laurach zwycięcy pod Austerlitz. Musi zostać drugim Napoleonem.

— Moi panowie — powiada znowu kaiser — Opracowaliśmy już szczegółowy plan, jak uderzyć jednocześnie na Rosję i Francję... Czemu mamy zlekceważyć tak świetną okazję?

Podczas tej oto rady koronnej w Potsdamie, przybyli do Niemiec bez wiedzy cesarza Franciszka Józefa, minister spraw zagranicznych Berchtold w towarzystwie szefa sztabu austriackiego, Konrada von Hetzendorfa.

— Będziemy z wami — zapewnia hrabiego kaiser Wilhelm — Nie powinniście patyczkować się z tą małą Serbią. Należy wysłać ultimatywne żądania, tak zredagowane, by ich w żaden sposób nie mogli przyjąć, a wnet po tym pomaszerować na Belgrad. Jeśli Rosja odważy się kiwnąć choćby palcem, pokażemy wtedy, co oznacza potęga Niemiec. Nasza armia nigdy jeszcze nie przedstawiała sobą takiej potęgi, jak obecnie...

Kanclerz Rzeszy Bethmann-Holweg obawia się wypowiedzieć swoją opinię, albowiem kaiser nienawidzi ludzi odmiennego zdania. A jednak usiłuje w nader ostrożny sposób wtrącić, że przecież sojusznikami Rosji, Francja, nie pozostanie bezczynna... 44 lata temu zabrały Niemcy Francji dwie prowincje, Alzacje i Lotaryngię, a we Francji rośnie prąd odwetowy.

Twarz kaisera nabiegła krwią, oczy zaiskrzyły się gniewem.

— Z Francuzami szybciej skończę, aniżeli z Moskalami... W ciągu dwóch miesięcy rozbijemy ich zupełnie i podyktujemy, jak ongi Bismarck, pokój w Paryżu — zawołał w uniesieniu kaiser — Zawsze byłem zdania, że z Francuzikami szybciej skończymy, aniżeli z zawszonymi Rosjanami...

Bethmann-Holweg zamilkł, natomiast szeroko rozwodził się nad perspektywami wojny hrabia Berchtold; chełpił się swoim pomysłem, aby wyzyskać dla wojny morderstwo w Sarajewie.

— Ale, panie hrabio, niech pan sobie zapamięta jedną rzecz — powtarza kaiser Wilhelm — Ultimatum powinno być tak zredagowane, aby Serbom pozostał ból brzucha... Cha, cha, cha...

Konrad von Hetzendorf obawia się jednak jednej rzeczy:

— A jeśli Serbowie przestraszą się i przyjmą nasze warunki?

— Nie, nie przyjmą, to byłby istny skandal — zawołał Wilhelm — Sądzę, że wszystko zależy od redakcji ultimatum. Należy go pisać w myśl zasady: „pieniądze albo życie” — uśmiechnął się kaiser.

Wilhelm domaga się, aby tekst ultimatum został mu okazany, zanim będzie wysłany do rządu w Belgradzie. Berchtold przyjął warunek i zapewnił, że nota zostanie uzgodniona z Berlinem.

Rada koronna zakończyła się. Ministrowie rozjechali się. Gdy hrabia Berchtold wrócił do Wiednia, uderzyła go znowu beztroška i zabawa wiedeńskich, ich tańce i śpiewy, zabawy na Praterze...

Nie, ci ludzie nie mają pojęcia o tym, co ich czeka...

(Dalszy ciąg jutro).

Warszawa przed wyborami

Wywiad z prez. Starzyńskim o zadaniach nowego samorządu

Prezydent m. st. Warszawy, p. Stefan Starzyński przyjął w dniu 7-ym b. m. przedstawiciela Agencji „Iskra”, któremu udzielił wywiadu na temat aktualnych zagadnień samorządu stolicy.

— Jak Pan Prezydent zapatruje się na ukształtowanie się akcji wyborczej do samorządu i jej wyniki? — zapytaliśmy.

— Nie mogę jednym zdaniem odpowiedzieć na to pytanie. Jak Panu Redaktorowi wiadomo — większa część społeczeństwa polskiego patrzy na pracę w samorządzie jako na bardzo ważną działalność wyłącznie natury gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Tej części społeczeństwa stolicy słusznie chodzi o to, aby za żadną cenę nie powrócić do dawnych rządów politycznych na Ratuszu, aby gospodarkę miliardowym majątkiem Warszawy i około trzystemilionowym budżetem przekazać w ręce, które będą administrować i gospodarować — a nie politykować. Rezultaty wieloletniej polityki na Ratuszu wszyscy znają dokładnie — tak samo jak powolne tempo rozwoju Warszawy, związane z tą polityką.

Obrzymia dysproporcja pomiędzy środkami finansowymi gminy a jej potrzebami narzuca konieczność najbardziej racjonalnego, oszczędnego, planowego i szybkiego działania.

Wiemy z doświadczenia dawnej go spodarki na Ratuszu — w okresie rządów partyjno - politycznych — że warunki ówczesne nie tylko nie sprzyjały ale wręcz uniemożliwiały taką właśnie gospodarkę. Była też ona zaprzeczeniem tych właśnie wymienionych zasad i dlatego pozostała po sobie 78 mil. zł. nieuregulowanych deficytów budżetowych. Nie chcę przytaczać Panu na pewno zrestawowanych przykładów, które dostatecznie odstraszą obywateli przed powrotem do dawnych rządów.

W cztero i półlecie pracy tymczasowych władz stolicy, Warszawa znacznie przyspieszyła swe tempo roz-

woju i zdołała przy stosunkowo skromniejszych niż dawniej środkach, znacznie szybciej i lepiej zaspokajać swe przeogromne potrzeby, szczególnie na przedmieściach tak bardzo zapomnianych przez dawne zarządy miejskie.

Polityka miejska została wybitnie mokratyzowana przez obniżenie wszelkich opłat za świadczenia miejskie, jak np. tramwaje, wodę, gaz,

elektryczność, opłaty w rzeźni, opłaty biblioteczne, w muzeach i t. d. i t. d. Nastąpiło rzeczywiste udostępnienie szerokim masom korzystania z urządzeń miejskich. Wszystko to stać się mogło przede wszystkim dlatego, że na Ratuszu zaginęła, oby bezpowrotnie, polityka i partyjni-ctwo.

Nikt z nas, uczestników tej pracy, rezultatów jej wstydzić się nie po-

trzebuje i dumni jesteśmy, że Narodowo - Gospodarczy Komitet Samorządowy oparł się na tym dorobku i dąży do tego, aby dotychczasową pracę naszą w przyszłych władzach stolicy kontynuować w tym samym kierunku.

Sądzę, że jest to realna podstawa akcji wyborczej i oczywiście wręcz przeciwna demagogii licznych o-bletnie, uprawianej przez grupy poli-

tyczne.

Nie mam żadnej wątpliwości, że otrzymanie większego społeczeństwa stolicy doskonale orientuje się w nie zaspokojonych potrzebach mieszkalców miasta, w możliwościach finansowych naszej gminy — w tempie i rozmiarze prac nad rozwojem Warszawy w okresie rządów politycznych na Ratuszu dawniej i w okresie rządów tymczasowych w ostatnim cztero i półleciu, i wobec tego nie będzie miała żadnych trudności w wyborze na kogo głosować do Rady Miejskiej, gdyż prosty rozsądek nakazuje głosować wyłącznie na kandydatów Narodowo - Gospodarczego Komitetu Samorządowego, t. j. na nazwiska z list Nr. 1 we wszystkich okręgach wyborczych Warszawy.

Pod pozorem handlu zbożem organizowali kradzieże

Cała szajka złodziejska została ujęta i osadzona w więzieniu

Przy ul. Krochmalnej 15 w Warszawie mieszkali Wolf Bajnoch i Władysław Czapelski, podający się za kupców zbożowych. Uwagę policji zwróciła okoliczność, że „kupcy” zamiast sprowadzać, — wywożą w workach zboże z Warszawy. Nadto dziwny kształt rzekomo zbożem naładowanych worków wydał się również mocno podejrzany. Wobec tego zatrzymano jeden z takich worków, w których zamiast ziarna, znaleziono garde-

robę, naczynia kuchenne, plate-ry, brązy i różne przedmioty, pochodzące z kradzieży.

Przedsiębiorczych „kupców” aresztowano i wzięto w krzyżowy ogień pytań. Wobec jawnych dowodów przestępstwa, Bajnoch i Czapelski złożyli zeznania, dotyczące ich „zbożowej” działalności.

Na początku bieżącego roku wspólnicy zwerbowali pięciu ru-tynowanych złodziejów mieszk-

kaniowych i sklepowych. Za do- starczenie narzędzi złodziejskich i grubsze zaliczki pieniężne, „współpracownicy firmy zbożowej” zobowiązali się znosić łupy wyłącznie swoim „chlebowcom”.

„Interes zbożowy” prosperował niezłe, tym bardziej, że organizatorzy płacili złodziejom jedną szóstą wartości kradzionych rzeczy, które później wysyłali w workach, jako zboże, na prowincję i tam korzystnie

pieniężyli. Ale czujność policji sparaliżowała ruchliwą działalność „firmy”. Ustalono nazwiska złodziejów i osadzono w więzieniu: Abrama Kobyłkę, 11 razy notowanego i 6 razy karanego, Mejsze Wargę, 9 razy notowanego i raz karanego, Antoniego Lubicza, 17 razy notowanego i 4 razy karanego, Zygmunta Domańskiego, oraz Surę Goldenfeld, 6 razy notowaną i raz karaną, wszystkich zawodowych złodziejów.

Młody malarz, laureat wystawy paryskiej

przestrzelił sobie z rewolweru skroń

Mgła tragicznej tajemnicy otacza przyczyny rozpaczliwego kroku artysty

(r.) Tragiczna mgła tajemnicy otacza śmierć artysty - malarza, 27-letniego Jeremiego Kubickiego, zamieszkałego przy ulicy Madalińskiego 42 w Warszawie. Znaleziono go leżącego w pokoju z przestrzeloną skronią. Popelniał samobójstwo. Dlaczego jednak? Co skłoniło go do tak rozpaczliwego kroku?

MIESZKAŁ SAMOTNIE.

Pożycie Kubickiego z żoną nie było zbyt długotrwałe. Młoda kobieta odznaczała się wyjątkowo słabym i wątłym zdrowiem i bezustannie zapadała na różne choroby. Jedną z nich okazała się śmiertelna. Żona Kubickiego umarła przed paru laty.

Kubicki, który bardzo kochał żonę, odczuł wyjątkowo boleśnie jej zgon. Przez dłuższy czas nie pokazywał się u znajomych, w ciszy swego mieszkania rozpamiętując cios, który go spotkał.

Lokal, zajmowany przez ma-

larza, składał się z dwóch elegancko umeblowanych pokoi-ków.

KŁOPOTY MATERIALNE.

Kubicki zarabiał kiedyś bardzo dobrze. Będąc zdolnym malarzem, zawsze miał klientów. W tym stanie rzeczy jeszcze za życia żony nigdy niedostatek nie zaglądał do mieszkania Kubickich.

Po śmierci żony malarz opuszcza się jednak. Było to zrozumiałe. Przygnębiony straszynem ciosem nie umie przemóc się i zabrać do pracy, która dałaby mu z całą pewnością zapomnienie.

Stan taki trwał przez kilka lat. Przed jakimś czasem sytuacja materialna Kubickiego uległa zasadniczemu zwrotowi na korzyść. Przez wykorzystanie różnych znajomości malarz uzyskał zamówienia na wystawę światową w Nowym Jorku. Ponieważ były one dobrze płatne, Kubicki spłaca wszystkie zaciągnięte jeszcze dawno przed tym długi. Skąd więc to nagle postanowienie odebrania sobie życia?

CZŁONEK BRACTWA ŚW. ŁUKASZA.

Nadmienić tu jeszcze trzeba, iż Kubicki był zawsze wyjątkowo religijnym i pobożnym. W każde święto i niedzielę uczęszczał do kościoła na nabożeństwo, popierał różne instytucje charytatywne oraz należał do bractwa Św. Łukasza. Wszystkie wystawy, organizowane przez to bractwo, cieszyły się wielkim wzięciem, ponieważ zawsze Kubicki wystawiał na nich swe doskonałe prace.

Niezależnie od tego Kubicki brał udział w innych wystawach. W zeszłym roku wystawiał nawet swe prace w Paryżu, zdobywając nagrodę Grand Prix za motywy dekoracyjny opracowany dla uzdrowisk polskich.

PO CALONOCNEJ PRACY. Krytycznej nocy Kubicki pra-

cował bez wytchnienia. Sąsiedzi jego stwierdzili, iż światło w jego pokoju paliło się aż do rana. Ponieważ okazało się, iż malarz, który zwykle wychodził dość wcześnie z mieszkania, nie pokazuje się, a na pukanie do drzwi nikt nie odpowiada, cała ta sprawa wydała się podejrzana. Niestety, tak było naprawdę.

Po wejściu do mieszkania znaleziono Kubickiego leżącego na podłodze w jednym z pokoi-ków. Był martwy. Ze skroni desperata sączyła się krew, obok

zaś leżał rewolwer.

Wszelka pomoc była już zbędna. Celny strzał z rewolweru przeciął pasmo życia artysty. Po czątkowo sądzono, iż zmarły tragiczną śmiercią malarz pozostawił jakiś list, wyjaśniający przyczyny rozpaczliwego kroku. Okazało się jednak, że nie.

Co skłoniło Kubickiego do odebrania sobie życia, wykaże może prowadzone energicznie dochodzenie. Nie jest jednak wykluczone, iż tajemnicę swą za bierze Kubicki ze sobą do grobu.

Na zdjęciu — podobizna p. Mikołaja Ceglowskiego, weterana i porucznika Powstania z 1863 r. który w dniu 6-go bm. obchodził setną rocznicę swych urodzin.

Walkę z pijakiem

stoczył policjant

Na rogu ul. Zielnej i Święto-krzyskiej w Warszawie, po wyjściu z restauracji awanturował się pijany mężczyzna. Policjant musiał stoczyć z nim walkę, zanim obezwładnił go i odprowadził do 8-go komis. — Tam zatrzymany podał się za Józefa Konarzewskiego.

Policja po przeprowadzeniu

dochodzenia, ustaliła jednak, iż awanturnikiem był Czesław Supeł (nigdzie niemeldowany), znany swego czasu na terenie 13-go komis., jako awanturnik, pijak i nożowiec. Supeł dlatego podał się za Konarzewskiego, że był poszukiwany ostatnio przez policję 9-go komis., dokąd został odprowadzony.

Parowóz wyskoczył z szyn

wskutek zderzenia z wagonami piasku

Około godz. 16-iej na Wybrzeżu Gdańskim w Warszawie pociąg towarowy, naładowany wę-glem dla elektrowni, prowadzony przez maszynistę Skrzyńskiego, najechał na stojące cztery wagoniki, naładowane pias-

kiem. Wskutek zderzenia wagoniki z piaskiem zostały rozbite, parowóz zaś wypadł z szyn. Wy-padku z ludźmi nie było.

Powiadomiona policja prowadzi dochodzenie celem ustalenia przyczyny zderzenia.

Na zdjęciu — moment z uroczystego przekazania przez komendanta francuskiej szkoły kadeckiej gen. Lucien sztabu szkoły nowemu rocznikowi szkoły kadeckiej w St. Cyr.

Spowodowano pożar

podczas przetapiania szmelku

Około godz. 17-iej w osadzie Karczew w zabudowaniach Andrzeja Biedrzyckiego, gdzie mieścił się warsztat masarski, wybuchł pożar. Spłonął sufit, część

dachu i słoma znajdująca się na poddaszu.

Przyczyną pożaru było zapalenie się smalcu w czasie przetapiania go.